

I. N. J.

PROOEMIUM.

Artium incunabula perfectos non statim
 eniti fœtus, sed statuto semel inventi
 fundamine, experimentum unum aut
 alterum, observationes ulteriori semper
 nixu trudere, chymica nos erudit ars: Hac nam-
 que non ultimis nostris temporibus, sed paulo post
 Mundum conditum, Tubalcainum primum chy-
 micum, (lato attamen sumpto chymia vocabulo,
 cum & aliis ars liquans seu fundens audiat;) De-
 inde post mundi diluvium, Moysen quando vitu-
 lum aureum combussit, hinc præter Salomonem,
 plurimos alios cultores habuisse, Sacra nos docent
 pagina, & tamen hæctenus intricata restitat ars.

Salomonem summum hujus artis cultorem fu-
 isse, ipse in suo Ecclesiaste per distinctionem, quam
 inter ignem & aquam habet, nobis innuere vide-
 tur.

Si summam ejus à Deo infusam scientiam,
 quâ omnes Doctores, imò Ægyptios peritissimos

tunc temporis, ac artium omnium maximè gnaros, ipsissimosque Hebræorum sapientissimos antecellebat, ad jungimus; res clarior fiet, & ulterius dilucidabunt libri, quales scripsisse Sacra Scriptura confirmat, in quibus arborem quamlibet, & plantam è terra nascentem, ab Hyssopo ad Cedrum usque, vivè & juxta vires & proprietates expressit, cum volatilibus, tum reptilibus, piscibus. que:

Illum ne igitur ingeniosissima hujus artis chymica destituemus? qui non Ægyptiis modo chymiatricam doctis, sed & omni homine doctior & sapientior fuit.

Alias ex Sacris vetusta chymie notas enarrare hic possemus, si verbis inanis replere paginas has animus esset: sufficiant hæc, si chymie certum heroinæ dignitatem ex antiquitate etiam sacra comprobata quis desideret.

Ex profana historia præter Ægyptios & alios Ovidius in amœnissimū nos deducit campum, uti Vellere suo Aureo id indigitare Suidas refert, qui non arietinam pellem, sed chrysopeias velleribus conscriptam artem illud fuisse refert. Velut aliis probabile videtur, qui fabulam esse, & inde natam credunt, quod ad Aurum, fluminum arenulis permixtum segregandum, vellus arietinum fuerit adhibitum, à Poëtis propterea Aureum vocatum.

Sed

Sed cum hæc Alchymiam potius quam Chymiam, medicis appropriatam sapere alii opponant, pergimus, & unicum Coum Principem Medicum, in suis operibus Authoritatem ex antiquitate Medica sufficienter comprobantem, advocamus, ceu verissimum testem, quod Medicus ille non possit esse Magnus, cui Chymia non sit magna, si Libavii verbis uti licet.

Chymia fanè omnia subsunt creata, ut hinc nec physicus esse possit, qui Chymicus non est.

Hippocrates sæcunda nobis quidem reliqui rerum naturalium indagandarum principia, non omnem tamen exhaustit artem, quippe maxima fanè adhuc dum restant penetranda, & tam à nobis, quam successoribus nostris sagacius inquirenda.

Nec spe majora inveniendi destituemur, modo breve illud mente volvamur tempus, ultimos scil. præsentis sæculi annos, quibus plus emolumenti accrevit per Chymiam reipublica Medica, quam tot retro sæculis, non excluso omninò alchymia, quippe chymici circa aurum conficiendum occupati, haud paucis nobilibus inventis tum ad referendam naturam, tum ad usus Medicos apprimè idoneis, quasi facem accenderunt:

Etenim si Medicam artem jam nostris diebus, cum veteri, & quidem Galenica Medicina conferimus, insignem observamus metamorphosin, & longè aliis inniti principiis, ac olim, patet: & licet ea ex omni parte haud certa & infallibilia predicari possint, non tamen desistendum nec desperandum, cum, ut ab initio monitum, Artium incunabula non perfectos statim enitantur fœtus, sed statuto semel quodam inventi fundamine, experimenta observationes, & ultiores progressus trudere oporteat: modò chymicarum operationum mutationes, variationes, & mille metamorphoses, ad corporis nostri Oeconomiam & ejusdem tot & tantas differentes actiones, effectus, progressus, & interitus variantes, transferantur sagaciter, plura sanè adhuc invenientur, quam quæ nunc speramus.

Hæc causarum fuit, quæ præsentem Medici mei partem tertiam pellexit, non contentum me reputans si reticuerim ea (quæ stimulum forte sint additura, majora inquirendi aliis) etsi exigui momenti experimenta, quæ ulterior chymica praxis & inquisitio me docuerat hætenus.

Hinc liberrimo animo ea communico, non tamen ea mente, ac si illa quæ simul ad ulteriorem veritatis investigationem interspersa sunt

PROOEMIUM.

7

sunt, infallibilia, aut omnino mea depraedicare vellem, quippe in varias in dies volutatus opiniones, illa in propria mentis exercitium experimentis meis ex aliorum meditationibus & mente quandoque applicui, minimè commotus & perterritus susurronum malevolis commendationibus, qui nunc ab aliis sufficienter dicta, me denuò dicere, atque crambem quasi bis coctam hic apponere, alios persuadere conantur.

Si antecessores nostri malevolè ita sensissent, tot sane insignia experimenta adhuc dum intricata mansissent.

Magna concessa fuisse antiquis quidem verum, nec vix quid dicetur, quod non fuerit dictum prius, sed longè alio dicendi modo, loco, & tempore, nec omnem propterea exhauferunt sapientiae fontem:

Majora etenim in nostra fuisse reservata tempora, plurima hoc seculo per curiosos chymicos patefacta experimenta docent: Sed maxima adhuc restare penetranda & nostris successoribus reservata, vix saniorum quis negabit.

Deus ergo O. M. omnis sapientiae principium rogandus, ut posteriores secundet progressus, & ceu bonarum omnium artium Author, porro benedicat omnium conatui pio, & tot adhuc

latentes nobis adaperiat suae sapientiae thesauros, quo Naturalis nostra vera Philosophia, multis seculis cimmeris intricata umbris, sed paulisper nunc resurgens, & veluti ex incunabulis denuò extracta, incrementum capiat semper, & augeatur, ut cedant omnia in sui gloriam & proximi salutem & commodum, Amen.

Analy-

Omibus his jam in
mixtis affunde aquam
lacte recipientis lateris